

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Copulata super tres libros De anima Aristotelis iuxta
doctrinam Thomae Aquinatis**

Lambertus <de Monte Domini>

[Köln], um 1486

Incipiunt tituli questionum trium librorum de anima

[urn:nbn:de:bsz:31-327210](#)

Tabula

et sic iste vapor potest interficere homines et non
sonus. et quia per pluviam ista materia impeditur
et debilitatur vel extinguitur. ideo conter dicit
quod tonitruum non est pericolosum tempore
pluviae.

Allios autem sensus

Hic ostendit Aristoteles qualiter alijs sensus
se habeant ad alia animalia. Et vult quod alios
sensus habet aia non propter necessitatem sui
esse. sicut habet gustum et tactum. sed propter be
ne esse id est ut animal melius et convenienter
vivat sicut animal habet visum ut videat alijs
quid percul per aliqd medium quod est dyaphanum et ha
bet gustum ut sentiat delectationem in alumen
to capiendo gustum propter et habent aia alia an
dimentum ut eis aliquid significetur. quia per au
ditum audiunt sermones alioz. et sic habet lin
guam ut sonando significet suas affectiones al
teri. Hoc tamen differenter in homine et alijs
animalibus contingit. quia alia animalia faci
unt voces illiteratas. ut in capitulo de voce di
ctum est in secundo huius in quo excedit homo
alia animalia et naturalia propter perfectionem
nature sibi a deo collatae qui super omnia est be
nedictus in seculoꝝ secula Amen.

Notata diligenter visa et pruigili cura au
scultate circa tres libros de Anima Aristote
lis Lamberti de monte artium magistri ac sacre
theologie professoris iuxta doctrinam insignis
et sancti doctoris Thome de Aquino ordinis
fratrum predicatorum explicavit feliciter.

Incipiunt tituli quod

stionum triu libroru de aia fini numeru folioru al
signati. Et in primo folio habet figura que pri
cipalem materiam totius libri in se compre
hendit.

Quæstiones phæmiales

- | | |
|--|-------|
| Utrum de anima sit scia. folio. | v. |
| Utrum scia de anima sit una. | v. |
| Utrum scientia de aia sit phæsicalis. | vii. |
| Luti pti phæsicalis ista scia. | vii. |
| Quæ ordine habeat liber de anima inter libros
phæsicales. | vii. |
| Quid sit subiectum libroru de anima. | vii. |
| Utrum ois scia speculativa sit bona et honorabi
lis. | viii. |
| Quotuplex sit bonum. | viii. |
| Utrum omnis noticia sit de numero bonorum
honorabilium. | v. |
| Utrum in artibus possint inueniri due iste con
ditiones dignitatis. | v. |
| Quis istorū mōrū certitudinis sit dignior alio. | v. |
| Quare Aresto. vocat sciaꝝ d̄ aia historiā. | v. |
| Utrum historia de aia sit in primis ponenda | v. |
| Quo se hñt ad dignitatē et certitudinē metba
phæsica. mathematica et phæsica. | vii. |
| Utrum scia libri de aia valeat ad oīm sciaꝝ | vi. |
| Quare Aresto ponit i. phæmio tñ duos mo
dos inuestigandi qd̄ quid est | vii. |
| In quo genere sit anima. | viii. |
| Utrz acti et posita multū differant. | viii. |
| Utrz ois aia sit eiusdem sp̄ei cū qlibz aia. | vii. |
| Quare Aresto mouet dubitationem circa v
nitatem diffinitionis anime. | vii. |
| Utrz sit danda una cois diffinitione aie. | vii. |
| Ex quo motiuis fuit Plato motus ad ponen
dum ydeas separatas. | vii. |
| Quo possum⁹ venire in cognitionē istorū vni
uersalium. s. i. noticia vlia i reā rē et post rē | x. |
| Utrz ista tria vlia distinguat realis l̄ moralis. p | x. |
| Utrum uniuersale sit generabile. | x. |
| Utrz rō aialis fini vnuqdg animal sit altera et
altera. | x. |
| Utrz accidentia magnā partem conferant ad
cognoscendum qd̄ quid est. | x. |
| Utrz accidens nccario diffiniat p suū subiectū. | x. |
| Utrum diffinitiones dyaleticæ sint casse et vñc. | x. |
| Utrz aia sit separabilis a corpore. | x. |
| In quo pdicamento sit ira | x. |
| Sægunt prum⁹ de aia fini coes phos. Et ha
betur qd̄ ad principalia puncta in duob⁹ fo
liis scz in. viii. et in. xv. vbi specialiter notant
nonē autoritates. Reliqꝫ snt d̄ erzorib⁹ atiqꝫ | x. |

De

Anima

Sequitur secundus de anima solito. p. i fine.
 Sub quo membro sibi continet anima p. vi.
 Quare in principio sedi ponuntur divisiones ex parte corporis, cu[m] in anima non sit corpus. p. vi.
 Utz distinctio aie sit bene assignata. scilicet anima est actus primus et. p. viii.
 Utz distinctio quod est in una anima rationali est in multis gradibus perfectionis sit realis. p. ix.
 Utz ex corpore et anima fiat unum et quoniam. p. ix.
 Quare Aresto posuit istam dubitatem. p. ix.
 Utz anima universalis corporis absque media disponere. p. ix.
 Utz anima universalis corporis mediate spiritu. p. ix.
 Utz in distinctione aie phisicum debet procedere organicum vel econtra. p. ix.
 Utz in distinctione aie debet addi vita habentis in potentia. p. ix.
 Quare separata forma substantiali aliquid rei res non manet nisi equinoce. p. ix.
 Quare non ponitur in distinctione aie. anima est actus corporis rationis vita in actu. p. ix.
 Quo secunda distinctione tetragonismi dicit causam primam. p. xi.
 Utz pars decisa ab animali sit anima p. xi.
 Utrum anima sit in toto tota et in qualibet eius parte tota. p. xi.
 Utz anima vegetativa sensitiva et intellectiva sunt una anima vel plures animae p. xi.
 Utz in generatione hominis sunt multe formae substantiales subiungentes succidentes. p. xi.
 Utz anima rationalis debet esse in corpore corruptibili sicut in propria materia. p. xi.
 Que sit secunda distinctione anime. p. xv.
 Quo ista secunda distinctione demonstratur prima. p. xv.
 Que istarum distinctionum sit materialis et que formalis p. xv.
 Quot sunt anime et quot gradus vite et quot genera potentiarum. p. xv.
 Quare vocantur genera potentiarum p. xv.
 Que sit ratio ordinis illorum generum ponatur; p. xv.
 Utz plures sunt pone in anima. p. xv.
 Quot sunt pone aie rationales corporis distincte. p. xv.
 Utz pone aie distinguantur ab anima. p. xv.
 Utz potentie anime sunt in anima ut in subiecto. p. xv.
 Utz pone aie fluat ab ipsa anima. p. xv.
 Utz edueniente anima rationali anima sensitiva corruptatur. p. xv.
 Quare in quibusdam animis repertus vegetativus si ne sensitivo. p. xv.
 Quare tactus innenitur in omni animali et non alijs sensibus. p. xix.
 Quare intellectivam vocat ultimam et minimam in textu. p. xix.

Utz pone aie distinguatur per actionem et obiecta. p. xix.
 Utz pone sensitivam in diversis animalibus differunt species sunt unius speciei vel non. p. xx.
 Utz naturalissimum operem in viventibus sit generare sibi simile. p. xx.
 Quis sit ordo actuum aie vegetative. p. xxxi.
 Utz homo posset dici finis omnium rerum. p. xxxi.
 Utz anima sit causa et principium corporis in triplici genere cause. p. xxxi.
 Utz in omnibus eodem modo sumatur sursum et deorsum. p. xxxi.
 Utz calor qui est causa nutritionis sit eiusdem speciei cum calore ignis. p. xxxii.
 Utz oia a fine appellari iustum sit. p. xxxii.
 Utz tria tres sunt pone aie vegetative p. xxxiii.
 Utz ad omnes nutritorem sequitur augmentatio. p. xxxv
 Quot sunt in nutritione et quid significat nutritio. p. xxxv.
 Quae ordinem habeat pone vegetative p. xxxv.
 Utz iste pone vegetative in diversis animalibus sunt unius speciei vel diversarum. p. xxxv.
 Utz sensus sit virtus passiva. p. xxxvi.
 Utz ebrietas impedit scienciam. p. xxxvii.
 Utz scia acquiratur per motum aut per latitudinem. p. xxxvii.
 Utz universalia sunt in anima. p. xxxviii.
 Quare Aresto prius determinauit de sensibilibus quam sensibus. p. xxxviii.
 Quare visus et tactus principiantur ista duo sensibilia. scilicet magnitudinem et figuram non alijs sensibus. p. xxxviii.
 Que sit ratio et complexus est sensibile. p. xxxix.
 Utz in potentia aie sit ordo. p. xxxix.
 Utz una potentia anime oritur ex anima mediante alia. p. xl.
 Quid sit obiectum visus. p. xl.
 Utz lumen requiratur ad videndum propter colores aut propter medium. p. xl.
 In quo dicimento sit dyaphaneitas. p. xl.
 Utz ista dyaphaneitas in diversis corporibus sit unius speciei. p. xl.
 Utz lumen et color differantur specie. p. xl.
 Utz lumen sit corpus. p. xl.
 Utz lumen equaliter repartatur in omnibus. p. xl.
 Quare color prius monstrum medium quam sensum ibidem. p. xl.
 Utz color sit unius speciei secundum quod est in obiecto medium et organo. p. xl.
 Utz sensibile positum supra sensum faciat sensationem. p. xlv.
 Quare Aresto secundum de anima determinat de generatione soni et non de generatione obiectorum aliorum sensuum. p. xlv.
 Quare non dicimus audio aerem cum tamens in aere sit sonus subiectus. p. xlv.
 Utrum sonus perueniat ad auditum per motum localium. p. xlv.

Tabula questionū libri

- Utrz sonus sit forma naturalis. plvi.
 Utrz sonus echon sit sonus. plvi.
 Utrz son^o echon sit idē son^o cum sono principali. plvij.
 Utrum sonus echon fiat in aere realiter vel intentionaliter. plvij.
 Utrum sit idem sonus qui percipitur in aurib^o dincorum audientium plvij.
 Que sit rō q̄ ista sc̄z continuitas melodia et discretio requiruntur ad vocem plvij.
 Quo modis differant son^o et vox. plvij.
 Quare solum animalia habentia calidū sanguinem faciunt sonum vocem plvij.
 Utrz definitio vocis sit bñ assignata. xliv.
 Que sit cā q̄ hō habet prauū olfactū. xliv.
 Que sit causa q̄ homo h̄ maius cerebrū q̄ anima lia. xliv.
 Quare hō h̄ calidissimū cor int̄ cesa animalia. l.
 Quare hoīes indicant̄ potius ingeniosi penes tactū q̄ penes alios sensus. l.
 Quare magis sumunt̄ dñe odorū penes differentiam sapoz q̄ penes qualitates tangibles cum ille sint nobis notissime. l.
 Utrz odorez sint in aere realit̄ itētonalis. li.
 Utrz tac^o sit vñ sensus vel plures lii.
 Utrz aer sit humidior aqua. lii.
 Utrum inter duo corpora se tangentia necesse sit esse medium. lii.
 Quare sensus sit virtus in organo. lv.
 Quare sensus p̄nt distinguiri p̄ organa. lv.
 Utrz sint qnq̄ sensus exteriores liij.
 Utrz visus videat se videre. liij.
 Utrz necesse sit ponere alijs sens^o interiores. lvij.
 Utrz necesse sit ponere plures sensus interiores vel utr sit tm vñus sensus interior. lvij.
 Un p̄t haben ex Areſto q̄ sint quattuor sens^o interiores. lir.
 Quid sit obiectū sensus cōis. lir.
 Qui sint actus istoz sensuum. lir.
 Quot sunt act^o virtutis cogitative. lir.
 Quid sit sp̄s et quid intentio. lir.
 Ubi sint organa istoz sensuum interiorū lir.
 Utrz fantasía sit una pōna ab alijs distincta. lir.
 Utrz sensus interiores sint perfectiores interioribus. lir.
 Utrum argumentum antiquoz quo pbant intellectū esse sensum valeat. lir.
 Utrū voluntas augeat in hoib^o. lir.
 Quis dicat pater viroz et teoz lir.
 Utrum corpora celestia possint agere in nostris intellectum. lir.
 Quare Areſto enumerat solum tria principia cognoscendi lir.
- Quare nō est alijs hūt̄ i volūtate inclinās ad bonū sic ē hīt̄ intellect̄ inclinās ad vez. lxij.
 Utrz ex textu posset elici q̄ sit alijs sensus alteros sensu comuni. lxij.
 Utrum intellectus posset velari p̄ infirmitatē passionem aut somnum. Ibidē
 Utrz diffinitio fantasie sit bñ assignata. Ibidē
 Sequit̄ tertius de anima folio. lxij.
 Que sit rō ordinis q̄ pōne intellectue p̄cedit potentiam sūm locum motuā. lxij.
 De q̄ determinat̄ i iſo tercio libro. Ibidē
 Quare Areſto dicit in principio terciū De parte anime. Ibidē
 Quare Areſto mouet q̄stionē de separatiōe itellectus et nō soluit eā et quo debet solui. lxx.
 Utrz intellectus si separabilis ab alijs poterit̄ magnitudine. i. loco et subiecto. lxx.
 Utrz positio anamoroz aliquif poss̄t eē ſa ibidē
 Que errorē excludit Areſto. cu dicit aiam esse locum specierum. lxxi.
 Utrz sp̄s intelligibiles ſp̄ maneat i intellectu vel utr̄ ille ſp̄es ſeceptre corrumpat. lxxi.
 Utrz aia debet plus dici ſepata a corpe v̄l intellectus. Ibidē
 Utrz itellec^o p̄ſſibl̄ sit ſa ſepata. Ibidē
 Quot dispositioes p̄t h̄re itellec^o nr̄ lxxi.
 Quare Areſto. dicit i textu q̄ itellec^o h̄ns ſp̄em nō sit codē mō i pōna ſic an addiscere lxxi.
 Utrz ſp̄s intelligibl̄ sit ſa v̄l accēs. lxxi.
 In quo p̄dicamēto sit illa forma accītāl̄. ibidē
 Utrz idē sit cēntia. i. natura et ſuppoſitū. lxvij.
 Utrz quiditas rei materialis sit obiectū nostri intellegens. Ibidē
 Quare nō intelligim^o p̄mo ſp̄em ſpecialiſſimā p̄ imaginē ſed ens. Ibidē
 Utrz ſinglare poſſ^o agnoscī p̄ nr̄ itellec^o. lxi.
 Utrz codē mō agnoscāt naſa et ſuppoſitū. ibidē
 Quot errores excludit Areſto. p̄ hoc q̄dicit i ſeſtū ſtū ſit nobis cōcreate. lxx.
 Utrz ſcie ſint nobis cōcreate. Ibidē
 Utrz in his que ſunt ſine materia idem ſit intelligens et qđ intelligit. Ibidē
 Utrz intellectus ſit p̄ ſe intelligibilis. Ibidē
 Utrz aia intelligat ſe p̄ ſuā eſſentiā. lxxi.
 Quid sit habit̄ itellec^o et vñ oriat̄. lxxi.
 Quomodo cognoscī habitus. Ibidē
 Nō cognoscit̄ actus intellectus. Ibidē
 Utrz itellec^o poſſ^o itelligere actū volūtati. ibidē
 Utrz ſp̄s intelligibilis ſit id qđ intelligit vel id quo aliquid intelligit. lxxi.
 De intellectu agentē q̄uo p̄baꝝ q̄ipm ponere ſit necesse. Ibidē
 Quot ſunt operationes intellectus lxxi.

Offertū facit

De

Anima

Quicquid opatio intellectus agentis sit etenim ibidem.
Utrum lumen intellectus agentis requiratur propter medium vel propter fantasmatum. lxxvij.
Utrum species intelligibiles effluant in animam me diantibus formis separatis. ibidem
Utrum intellectus agens et possibilis sint distincte potentie. lxxvij.
Quod nobis non iurat An. intellectus agentem lxxvij.
Quattuor sunt virtutes intellectus agentis. Ibidem
Utrum intellectus agens sit idem in oib. lxxvij.
Utrum iste potentie inveniantur in substantiis separatis. lxxv.
Utrum necesse sit ponere in anima rationali intellectus a genere supposita opinione Platonis. lxxv.
Utrum anima possit esse per se subsistens. ibidem
Utrum anima rationalis sit incorruptibilis. lxxvi.
Utrum anima separata possit agnoscere singularia. lxxvi.
Utrum posse animae maneat in anima separata. lxxvij.
Utrum habitus scientie acquisitus maneat in anima separata a corpore. ibidem
Utrum ista sit vera vel falsa dyameter est symmetra. lxxvij.
Utrum due operationes intellectus reperiantur in substantiis separatis. ibidem.
Utrum intellectus noster prius intelligat divisibile vel indivisibile. ibidem
Utrum tres sint operationes intellectus. lxxix.
Quae istaz operationi sunt priorior. ibidem
Utrum ratione et intellectus sint una potest. ibidem
Quotupliciter posset illa propositione intelligi. nequaquam intelligit anima sine fantasmatu. lxxix.
Quid sit fantasma. ibidem
Utrum intellectus practicus et speculatorius sint una potentia. ibidem
Utrum sint plures potentie immateriales in anima quam tres. lxxxi.
Utrum in hac vita possimus intelligere substantias separatas. ibidem
Utrum possimus deuenire in cognitione substantiarum separatarum ex rebus materialibus. lxxxiij.
Quo debet intelligi ista autoritas. scientie se cantur sicut et res. ibidem
Utrum in anima intellectus sit aliq memoria. lxxxiij.
Utrum memoria intellectus sit eadem cum intellectu. Ibidem
Utrum necesse sit animam intelligere cum conversione ad fantasmatum. Ibidem
Utrum agnitus intellectus dependeat a sensu. lxxxiij
Utrum anima separata a corpore intelligat substantias separatas. Ibidem
Utrum anima separata a corpore intelligat omnia naturalia. Ibidem. lxxxiij.
Utrum anima separata cognoscat ea que aguntur in hac vita. Ibidem

Quid sit potest localis motio in animalibus. lxxxv.
Quae sit ratione inter continentem et intellectum. lxxxvi.
Quare sub intellectu potest apprehendendi fantasmatum. Ibidem
Quare appetitus non mouet sub ratione intellectus. Ibidem
Utrum voluntas moueat intellectum vel intellectus voluntatem. Ibidem scilicet lxxxvi.
Utrum intellectus sit nobilior voluntate vel econtra. Ibidem
Quo differenter se habent ad cognoscendum res sensus exteriorum. sensus interiorum. intellectus creatus. et intellectus divinus. lxxxvij.
Utrum rebellio inferioris appetitus et superioris sit naturalis vel contra naturam. lxxxvij.
Utrum appetitus sit specialis potest anime. Ibidem
Utrum in oib rebus creatis sit idem appetitus. Ibidem
Quo dividatur appetitus secundum potest anime. lxxxvij.
Utrum appetitus sensitivus binus subdividatur in concupisibilem et irascibilem. lxxxvij.
Utrum iste duae operationes spectant ad unam potestiam. Ibidem
Quae sunt objecta istorum appetitorum. Ibidem
Utrum sit aliquis appetitus intellectivus concupisibilis et aliquis irascibilis. lxxxix.
Utrum sit similitudo in motu animalium et in motu huminorum. Ibidem
Quid sit principium motus localis in animalibus. Ibidem
Utrum virtus irascibilis et concupisibilis mouent rationem et obedient ei. xc.
Utrum appetitus sensitivus moueat voluntatem. xc.
Utrum homo sit liberi arbitrii. Ibidem
Utrum liber arbitrii sit specialis potest anime. xci.
Quotplex sit tempus in rebus generatis. xci.

Explicit tabula omnium questionum in hunc librum de anima.